

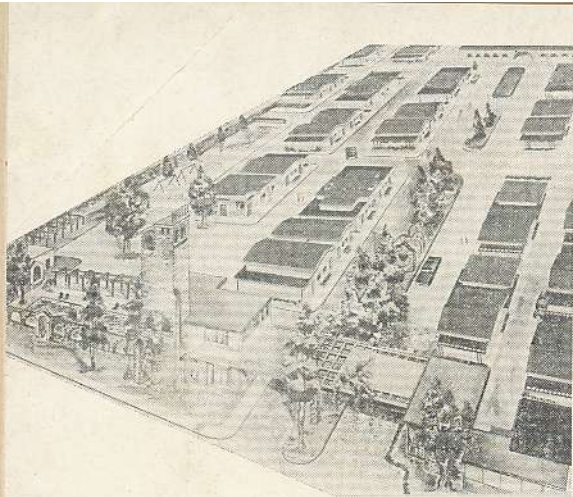
LITERATURA · ARTS · INFORMACIÓ

PONT
BLAU

Nº 43 / 44

MAIG I JUNY
1 9 5 6

Anfa SUPER MOTEL

MONTERREY, N. L.
CARRETERA A U.S.A.
4 Km. AL N. DE
LA CIUTAT

RESTAURANT I BAR
70 CAMBRES AMB AIRE ACONDICIONAT
70 BANYS - 70 TELEFONS
BILLAR - PING-PONG - CURIOS
JARDÍ PER A INFANTS
PISCINA AMB AIGUA ELECTROPURA

S U M A R I

<i>Paisatge de Vallfogona</i> , oli, per VILA-PUIG . . .	Portada
<i>Editorial</i>	177
<i>L'espai i el temps</i> , per RAFAEL TASIS	178
<i>Era l'any 1906</i> , per AGUSTÍ CABRUJA	182
<i>Una de les gràcies de l'Empordà</i> , per PERE COROMINES	185
<i>Despertar</i> , per JOSEP MASCARELL GOSP	186
<i>Cinc poemes desolats</i> , per ROSA LAVERONI	189
<i>Alguns ensenyaments del lèxic pagès</i> , per ENRIC GUITER	191
<i>Aquella Catalunya</i>	196

INFORMACIÓ I COMENTARIS

<i>El Premi Joan Santamaria 1956 és atorgat a Mer- cè Rodoreda</i>	197
<i>Jocs Florals de la Llengua Catalana a Cambridge</i>	201
<i>Recensions</i> , per JOAN FUSTER	213
<i>Noticiari</i>	214

Subscripció: Mèxic, un any . . . 30.00 pesos mex.
Fora de Mèxic . . . 3.00 Dls.
Un número 3.50 pesos mex.

R E C E N S I O N S

Les formes de la vida catalana, per JOSEP FERRATER MORA. Editorial Selecta, Barcelona, 1955.

La vida dels pobles, vida humana al capdavant, es revela sempre a l'esperit vigilant, sobretot si aquest participa d'ella, com una entitat intrínsecament problemàtica, teixida d'atzar i de constància, d'inèrcies i de consciències. Hi ha pobles en els quals, per sort o per desgràcia, aquest problematisme és tan agut que a cada moment històric sembla posar-se en joc el seu destí sencer i la substància de la seua perduració. És el cas dels ibèrics, per exemple. Ho delataria, si ja l'experiència quotidiana no ho demostrava, el fet d'existir, del costat castellà com del català, una abundant literatura centrada entorn de la realitat gairebé tràgica del viure col·lectiu. Si cal citar noms, heus ací els de la generació del 98 i Ortega i Gasset, d'una banda; els de Maragall i D'Ors, de l'altra — limitant-nos al passat i als més decisius. Avui, als nostres, hem d'afegir el de Josep Ferrater Mora.

Ferrater Mora, filòsof, ha reunit en un volum, *Les formes de la vida catalana*, uns textos apareguts, anys enrere, en edicions americanes — *Les formes de la vida catalana* (Edicions de l'Agrupació Patriòtica Catalana, Santiago de Xile, 1944) i, lleugerament mutilat, *El llibre del sentit* (El pi de les tres branques, Santiago de Xile, 1948) —, i un parell d'estudis més recents, que són, en conjunt, una meditada indagació sobre el tremp i el tarannà de Catalunya. Segueix, d'aquesta manera, una noble tradició — de Fichte a Unamuno — de filòsofs que apliquen llur reflexió a la circumstància de sentir-se formant part d'un cos social viu i concret. Ningú millor que el filòsof no podrà escodrinyar aqueix món irreductible que és un poble, en esforç i tasca que són, comptat i debatut, de pur autoconeixement. Perquè, ¿com passaria ell per alt la pregunta sobre allò que una filosofia — potser la seua — deu a la terra de qui la crea? Ferrater Mora, precisament, dedica a això tot un assaig — un dels més intel·ligents que he llegit — a propòsit d'Eugeni d'Ors.

«En tant que sistema de proposicions que pretenen posseir una validesa objectiva», diu Fer-

rater, «la filosofia de qualsevol filòsof és independent de la comunitat humana i de la seva història, però en tant que actitud la mateixa filosofia està bastida damunt d'una estreta dependència de tal comunitat i de tal història». Per això, al filòsof, li urgeix aclarir aqueixa vida col·lectiva que és l'arrel del seu filosofar, o que, almenys, hi és. I resulta lògic que la seua investigació siga ja un viure les formes d'aquella vida. «En tant que actitud», és clar. Continuitat, seny, mesura i ironia, són les quatre facetes, segons Ferrater Mora, de la vida del poble català. Totes quatre ens recorden les velles preferències, si no slògans, del primer Eugeni d'Ors: l'indigenisme de la filosofia de Xènius — i deixem ara de banda qualsevol valoració — vindria corroborat per llur presència operant en la trama del pensament orsià. I no hi ha dubte que continuïtat, seny, mesura i ironia, s'allotgen, igualment, en el fons de la filosofia de Josep Ferrater Mora.

Si no coneguéssem algunes de les seues moltes obres en castellà, el mateix llibre que ara comentem ens confirmaria en la conclusió deduïda del seu assaig sobre D'Ors. Car no es tracta, aquestes *Formes de la vida catalana*, del previsible pamflet patriotard, sinó d'una reposada anàlisi, penetrant, desenvolupada amb seguretat, amb morosa seguretat, rica en digressions especulatives. Al costat del que conté d'estudi de la nostra psicologia col·lectiva — limitat al Principat, però en molts punts extensiu als altres països catalans —, el lector hi troba pàgines de subtil profunditat, incidint en aspectes marginals o entranyables al tema central. Ferrater Mora ens parla d'aquelles quatre virtuts, com a virtuts soles i com a virtuts nostres — i les practica, parlant-nos-en. Però també — i la lliçó era ben necessària — dels perills adjacents o subjacents a elles. I de sant Jordi i del comte Arnau, mites tradicionals de Catalunya. I de tres grans poetes nostres del segle xx: Maragall, Carner i Riba. No dubte a col·locar entre el millor del llibre les consideracions de Ferrater sobre el misteri de la poesia: la paraula poètica, la relació entre filosofia i poesia. I, al fons de tot, encara, hi ha l'exemplar fidelitat, la solidària contribució a l'esforç comú d'una cultura catalana resistent, que ens envia el filòsof, amb els seus mots exactes i terrals, des de la seua Universitat nordamericana. — JOAN FUSTER

LABORATORIOS QUERALT MIR, S. A.

Productes científics

OFICINAS: CALLE SINALOA 56
LABORATORIS: PLAZA MIRAVALLE 3
AP. POSTAL 102 - TELS. 28-86-66 I 46-37-31
C A B L E : Q U E R A L T M I R

MÉXICO 7, D. F.